

Juhász Erika: Közművelődés és tudomány

A Kulturális Szemle küldetése, hogy a kultúra széles spektrumán, de elsősorban a közművelődés és a közösségi művelődés témaköreiben, illetve az ezekkel kapcsolatba hozható témákban bemutassa a tudományos relevanciával bíró fontos kutatásokat, tanulmányokat, köteteket és konferenciákat. A Kulturális Szemle témái és szerzői nem csak Magyarország határain belül alkotó szakemberek, mivel a Kulturális Szemle alapítói célul tűzik ki egy Kárpát-medencei magyar Kulturális Szemle működtetését. Ez az interdiszciplináris online tudományos folyóirat így a Kárpát-medence magyar kulturális szakembereinek egy olyan hálózatát kívánja összefogni, akik hisznek a kultúra fontosságában, a kulturális közösségi kezdeményezésekben, és ezt az eszmét szeretnék hosszútávon terjeszteni és fenntartani. Ennek érdekében végeznek elméleti és empirikus kutatásokat, amelyekkel célul tűzik ki a kulturális tevékenységek, intézmények és lehetőségek folyamatos fejlesztését. A Kulturális Szemlébe a tudományos etika betartásával egyaránt publikálhatnak egyetemi oktatók, doktoranduszok, felsőoktatási hallgatók, kutatók, és természetesen a kulturális színtereken dolgozó szakemberek. A kiadás első éveiben elsősorban magyar nyelvű írásokat várunk, a későbbiek folyamán angol nyelvű publikálásra, esetenként angol nyelvű különszámra is lehetőséget kívánunk teremteni, hogy a kultúrával kapcsolatos kutatási eredményeket minél szélesebb körben, nemzetközi viszonylatokban is terjeszteni tudjuk. Ennek a célnak az eléréséért választottuk az online formát is: az elektronikus eszközök segítségével ezek az írások sokkal szélesebb körben el tudnak jutni az érdeklődőkhöz.

A 2020. évi számoktól kezdve a folyóiratban a Nemzeti Művelődési Intézet szakmafejlesztési tevékenységében erősödő kutatási, tudományos vonal egyre inkább érvényesül. 2019. szeptemberétől indult el az első Közművelődési Tudományos Kutatási Program, amely egy éves kutatási támogatást nyújt közművelődési témájú kutatásokhoz. A Program keretében évente 10 fő egyéni hallgatói pályázatot támogatunk: közösségszervezés alapszakos, kulturális mediáció mesterszakos és közösségi művelődés osztatlan tanárszakos hallgatók kutatásait; valamint évente három komplex kutatócsoport pályázatát támogatjuk: a kutatócsoportban egyetemi oktatók, hallgatók és a közművelődésben dolgozó szakemberek végzik közösen a kutatómunkájukat. A 2021-ben támogatott kutatócsoportok közül bemutatkozik jelen lapszámunkban Pécsi Tudományegyetem és az Eötvös Loránd Tudományegyetem kutatócsoportja. Utóbbi kutatócsoport két tanulmányt is publikál. Továbbá négy egyéni kutató is bemutatkozik a lapszámban a 2021-es nyertes egyéni kutatók közül. A Kulturális Szemle folyóirat teret ad alap- és mesterszakos

közművelődési témájú szakdolgozatok kutatási eredményeinek bemutatására is.

Jelen lapszámban a *Nemzetközi kitekintés* rovatban **Herczegh Judit** cikke olvasható, amiben a mémeket vizsgálja, valamint a mögöttük meghúzódó kulturális üzeneteket és közösségeket.

A *Hazai tudományos műhelyben* az ország különböző pontjain működő felsőoktatási intézmények oktatói, kutatói, valamint kulturális szakemberek publikálnak.

Dóri Éva, Koller Inez és Koltai Zsuzsa a Pécsi Tudományegyetem kutatócsoportjaként írnak a Baranya megyei nemzetiségek helyzetéről. Cikkükben feltárják kulturális és közösségi életének kereteit, illetve a nemzetiségi kultúra és identitás megőrzésének és fejlesztésének lehetőségeit meghatározó európai, országos, megyei és helyi szintű rendelkezéseket, stratégiákat és ajánlásokat. **Fintor Gábor** és **Szabó József** kutatása a helyi média lehetőségeit, működésének változásait vizsgálja a pandémia idején és azt, hogyan tudta a média kiszolgálni az új igényeket, amik megjelentek ebben az időszakban.

Gulyás Barnabás, az Eötvös Loránd Tudományegyetem kutatócsoportjának tagja az ifjúsági munka útkeresését vizsgálja, ezen belül is a szakma helyét, lehetőségeit a közművelődés intézményrendszerén belül. Szintén az Eötvös Loránd Tudományegyetem kutatócsoportjának munkája keretében **Hegyi-Halmos Nóra, Mohos Edina** és **D. Babos Zsuzsanna** közös cikkükben az élethosszig tartó tanulás szemléletét kutatják a Pest megyei közművelődési intézményekben és közösségi színtereken. Kiemelten foglalkoznak az ifjúsági korosztály LLL szemlélete szempontjából releváns jellemzőivel, valamint az önkéntes tevékenység egyénre gyakorolt fejlesztő hatásaival. **Kuthy-Megyesi Judit**, a Debreceni Egyetem Doktori Iskolájának doktorandusza és **Miklósi Márta**, az egyetem Nevelés- és Művelődéstudományi Intézetének adjunktusa tanulmányukban a közművelődésben megvalósuló kulturális tanulás témakörét járják körül. Kitérnek a jogszabályi sajátosságokra, az LLL szemlélet összefoglalására, majd bemutatják a vizsgált téma kulturális tanuláshoz történő kapcsolódását, a közművelődésben való interpretálódását. Végül a téma neveléstudományi jelentőségére, illetve egy várható jövőbeli vizsgálati eredményre tesznek kitekintést.

A folyóirat *Junior kutatóműhely* rovatában fiatal kutatók munkáját ismerhetik meg az olvasók, mint például **Fábián Fanniét**, aki az Eötvös Loránd Tudományegyetem hallgatója, és publikációjában az ifjúsági korosztály komolyzenei attitűdformálását, annak befolyásoló tényezőit és lehetséges színtereit vizsgálja. **Ihász Csilla**, a Széchenyi István Egyetem hallgatója a közművelődés speciális helyzetét mutatja be a Balaton-parton, konkrétabban Balatonakali közösségeinek bemutatásán keresztül. **Koncsol Krisztián**, a Nyíregyházi Egyetem hallgatója a közösségfejlesztés lehetőségét Told településén kutatja. Bemutatja Hajdú-Bihar megye egyik legelmaradottabb települését, az ott jelen lévő problémákat és a lehetséges kitörési lehetőségeket, előre mutató kezdeményezéseket.

Nagy Lilla és **Márkus Edina**, a Debreceni Egyetem hallgatója és oktatója, közös cikkükben a Debreceni Egyetem közösségi művelődéshez kötődő szakjain végzetek pályakövetéséről írnak. A tanulmány a Debreceni Egyetem közösség-szervezés BA, andragógia BA, andragógia és kulturális mediáció MA szakos hallgatói körében végzett kutatás eredményeit ismerteti. A kutatás fő kérdései, hogy a hallgatók hogyan boldogultak a munkaerőpiacon, mit gondolnak jelenlegi munkaerő-piaci helyzetükről, egyetemi végzettségükről.

Könyvajánlatként **Juhászné Kőműves Anikó** és **Márkus Edina**, a Nemzeti Művelődési Intézet munkatársai Pavluska Valéria *Kultúramarketing – Elméleti alapok, gyakorlati megfontolások* című

kiadványát mutatják be. **Ponyi László**, szintén az Intézet munkatársa pedig *Gondolatok egy önmagán túlmutató példaértékű könyvről* címmel a *Helyi értékek nyomában: A települési értéktárak és a kulturális örökség vizsgálata Fót, Göd és Vác viszonylatában* című könyvet ismerteti meg az olvasókkal.

A *Tudományos konferenciák hírei* rovat keretében Juhász Erika, a Nemzeti Művelődési Intézet szakmafejlesztési igazgatója és Zelei-Pintér Magdolna, az Igazgatóság munkatársa ír a 2022. június 23-24 között Durkó Mátyás emlékére 8. alkalommal megrendezett, *Innovációk a művelődés és a felnőttképzés világában* címet viselő konferenciáról, ezen belül kiemelten az ott elhangzott kultúra, közművelődés, közösségépítés témakörével kapcsolatos előadásokról.

A kulturális szakma alapítója, Durkó Mátyás professzor úr is gyakorta mondta a fontos eszmék terjesztése kapcsán az örök igazságot: „Aki felteszi a kolompot, az rázza is!” A kulturális szakma megerősítéséhez szükség van olyan tudományos folyóíratra, amely küldetéséhez illeszkedően a Kárpát-medence számos kutatóját tudja egyesíteni, és folyamatos kutatásra, és kutatási eredményei publikálására buzdítani. Ezt a célt már a szerkesztőbizottság összeállításánál és későbbi bővítésének lehetősége kapcsán is szem előtt tartottuk. Ezáltal érhetjük el azt, hogy ez a folyóirat ne egy-egy szűkebb kutatócsoport nyilvánossági fóruma legyen, hanem egy minél tágabb tudományos-szakmai kör szellemi támogatását élvezze.

Hívjuk tehát szerzőként mindazokat, akik úgy érzik, hogy szeretnének és tudnának hozzátenni ehhez a válláláshoz maguk is. És hívjuk olvasóként mindazokat, akik hasonlóan gondolkodnak, és fontosnak tartják a kultúrát, a kultúra továbbadását, mint egyetemes értéket. Gondolkodjunk közösen, őrizzük közösen a magyar kultúra értékeit Magyarországon és a Kárpát-medencében egyaránt!

Hasznos olvasmányélményeket kívánunk!

dr. Juhász Erika
főszerkesztő